

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 10. januar 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 64 (Alm. del) efter ønske fra Peder Hvelplund (EL) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 64:

Vil ministeren vurdere, om et afslag på dispensation i sag nr. 1 på dispensationsliste 12, lov II 2024/2025 (IFU alm. del – bilag 59) ville stride imod Danmarks forpligtelser i forhold til handicapkonventionen eller øvrige internationale forpligtelser?

Svar:

1. Det følger af grundlovens § 44, stk. 1, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov (naturalisation). Det er således Folketinget, der ved lov tildeler dansk indfødsret.

Beslutningen om, hvorvidt en ansøger skal meddeles dispensation fra betingelser i cirkulæreskrivelsen, træffes af Folketingets Indfødsretsudvalg. Det betyder, at det er Indfødsretsudvalget, der foretager den retlige vurdering af sagen.

Det fremgår af præmisserne til Højesterets dom af 13. september 2013 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, s. 3328-3336) bl.a., at Danmark har påtaget sig en række folkeretlige forpligtelser, som forudsættes efterlevet ved Folketingets udøvelse af skønnet over, om dansk statsborgerskab skal meddeles en ansøger.

Folketinget forudsættes således at efterleve Danmarks internationale forpligtelser, herunder bl.a. FN's konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen), i forbindelse med behandling af sager om meddelelse af dansk indfødsret.

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan oplyse, at handicapkonventionen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at handicappede personer kan nyde rettigheder på lige fod med andre, uanset at de pågældende har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som hindrer de pågældende i at opfylde en eller flere betingelser for erhvervelse af dansk indfødsret.

4. februar 2025

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2025 - 691
Akt-id 3082562

Handicapkonventionens artikel 5 indeholder således et generelt forbud mod enhver form for diskrimination af personer med langvarige funktionsnedsættelser, og artikel 18 forpligter medlemsstaterne til bl.a. at anerkende retten for personer med handicap til statsborgerskab på lige fod med andre.

Handicapkonventionens artikel 5 og 18 indeholder alene en ret for personer med handicap, der er omfattet af konventionen, til på lige fod med andre at erhverve statsborgerskab. De omfattede personer har derimod ikke et retskrav på erhvervelse af statsborgerskab.

Handicapkonventionen er ikke til hinder for, at der i forbindelse med en ansøgning om dansk indfødsret som udgangspunkt kan stilles de samme betingelser over for personer, der er omfattet af konventionen, som der stilles over for personer, der ikke er omfattet af konventionen. De betingelser, der stilles, må dog ikke udgøre diskrimination i forhold til personer omfattet af konventionen.

I det omfang en person er omfattet af handicapkonventionens anvendelsesområde, og betingelserne for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation – sammenholdt med handicappet – udgør en barriere for, at den pågældende kan opnå statsborgerret, skal der være mulighed for dispensation fra disse betingelser.

Det bemærkes endvidere, at en ansøger, der ikke er blevet medtaget i en lov om dansk indfødsret, ved domstolene kan få prøvet, om folkeretlige forpligtelser, herunder handicapkonventionen, er krænkede, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse.

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan desuden oplyse, at det fremgår af § 24, stk. 1, i cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021 om naturalisation, at det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren dokumenterer danskuddskaber ved bevis for at have bestået danskuddannelsernes Prøve i Dansk 3 eller en af de i bilag 3.a angivne prøver, jf. dog stk. 2.

Det fremgår af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 2, at det for ansøgere, der opfylder selvforsørgelseskravet i § 23, stk. 1, jf. dog § 23, stk. 3, og som i forbindelse med fremsættelse af et lovforslag om indfødsrets meddelelse i de seneste 9 år ikke har modtaget den i § 23, stk. 1, nævnte offentlige hjælp i en periode på sammenlagt mere end 3 måneder, er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren dokumenterer danskuddskaber ved bevis for at have bestået danskuddannelsernes Prøve i Dansk 2 eller en af de i bilag 3.b angivne prøver.

Det fremgår af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 3, at det herudover er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren dokumenterer kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for at have bestået Indfødsretsprøven af 2021, jf. dog § 33, stk. 7, og bilag 4.

Det fremgår videre af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 4 og 5, at en ansøgning kan forelægges for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på dispensation fra kravet om dokumentation for bestået Prøve i Dansk 3 eller Prøve i Dansk 2 (hvis ansøgeren er omfattet af det lempede sprogkrav i medfør af cirkulæreskrivelsens 24, stk. 2) samt Indfødsretsprøven af 2021, hvor ganske særlige forhold taler herfor.

De krav, der skal være opfyldt, for at Udlændinge- og Integrationsministeriet kan forelægge en sådan ansøgning for Folketingets Indfødsretsudvalg, fremgår af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 4-7.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan om den konkrete sag, som spørgsmålet vedrører, oplyse, at ansøgeren ikke opfylder kravet om danskuddannelser og kravet om en bestået indfødsretsprøve, jf. cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 2 og 3.

Det bemærkes, at ansøgeren efter oplysningerne i sagen opfylder betingelserne for at være omfattet af det lempede krav til danskuddannelser, jf. cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 2, hvorefter det vil være tilstrækkeligt til opfyldelse af kravet om danskuddannelser, at ansøgeren dokumenterer danskuddannelser ved bevis for at have bestået danskuddannelsernes Prøve i Dansk 2 eller en af de i bilag 3.b angivne prøver.

Det fremgår af sagen, at ansøgeren ikke har bestået danskuddannelsernes .

Ansøgeren har efter det oplyste ikke forsøgt at tage (gå op til) . Det fremgår videre af sagen, at ansøgeren ikke har deltaget i Danskuddannelse 3, Danskuddannelse 2 eller Danskuddannelse 1.

Ansøgeren har efter det oplyste heller ikke forsøgt at tage (gå op til) Indfødsretsprøven af 2021 eller en indfødsretsprøve ved prøvetermin juni 2016 til og med prøvetermin juni 2021.

Det fremgår af den til sagen fremlagte lægeerklæring af 8. november 2024 bl.a., at ansøgeren lider af analfabetisme, og at lægen har oplyst, at analfabetisme er en kronisk og varig tilstand (intellektuel funktionsnedsættelse). Det fremgår endvidere, at lægen vurderer, at ansøgeren ikke er i stand til at bestå eller forsøge at tage (gå op til) en danskprøve i Dansk 2 eller Dansk 1, herunder ved prøveafleggelse på særlige prøvevilkår, ved brug af hjælpemidler eller ved fritagelse for en eller flere delprøver. Derudover fremgår det, at dette vurderes på baggrund af, at ansøgeren er analfabet, samt har dårlig sprogindlæringsevne og nedsat abstrakt tankegang. Det fremgår også, at ansøgeren ikke vil blive i stand til inden for en 5-årig periode at forsøge at tage (gå op til) en prøve i Dansk 2 eller en prøve i Dansk 1, herunder ved prøveafleggelse på særlige prøvevilkår, ved brug af hjælpemidler eller ved fritagelse for en eller flere delprøver. Det fremgår herudover, at ansøgeren ikke vil kunne deltage i Danskuddannelse 3, Danskuddannelse 2, Danskuddannelse 1 eller et særligt tilrettelagt dansk undervisningstilbud tilpasset ansøgerens forudsætninger. Det fremgår endelig, at det også er lægens vurdering, at ansøgeren vurderes ikke i stand til at bestå eller forsøge at tage (gå op til) en indfødsretsprøve af 2021,

herunder ved prøveafleggelse på særlige prøvevilkår eller ved brug af hjælpemidler.

5. Det er en forudsætning for at kunne foretage den i spørgsmålet anmodede vurdering, at der tages stilling til, hvilke faktiske oplysninger der kan lægges til grund i sagen.

Hvis Folketingets Indfødsretsudvalg på baggrund af en samlet vurdering af alle de lægelige oplysninger i sagen lægger til grund, at ansøgeren har en langvarig funktionsnedsættelse, der forhindrer ansøgeren i at opfylde kravet om dokumentation for danskundskaber og en bestået indfødsretsprøve, herunder ved prøveafleggelse på særlige vilkår og ved brug af hjælpemidler, og hvis det endvidere lægges til grund, at den langvarige funktionsnedsættelse er årsagen til såvel den manglende deltagelse i danskundervisning som de manglende prøveforsøg, vil et afslag på indfødsret i den konkrete sag være i strid med Danmarks forpligtelser i henhold til handicapkonventionen.

Kaare Dybvad Bek

/

Christine V. Johansen